

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษามีส่วนเกี่ยวข้องอย่างใหญ่หลวงแก่ชีวิตและสังคมมนุษย์¹ เพราะเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ทุกชาติ กล่าวคือ เป็นเครื่องสื่อความหมาย ความคิด ความรู้สึก และ ความเข้าใจซึ่งกันและกันของมนุษย์ เป็นเครื่องผูกพันมนุษย์ต่อมนุษย์ให้แน่นแฟ้นยิ่งกว่าสิ่งอื่น ไม่มีสิ่งใดที่จะทำให้คนรู้สึกเป็นพวกเดียวกันยิ่งกว่าพูดภาษาเดียวกัน² ภาษาจึงช่วยให้คนในชาติมีความสามัคคี และเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน อันจะเป็นหัวใจสำคัญที่ทำให้ชาติดำรงอยู่ได้ เพราะชาติใดสูญเสียอิสรภาพทางภาษาย่อมหมายความว่าสูญเสียชาติ³

ชาติไทยเรามีภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ ความสำคัญของภาษาไทยย่อมมีมากที่สุด เพราะภาษาไทยเป็นเครื่องหมายความแสดงความเป็นชาติ เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจคนทั้งชาติ และเป็นเครื่องมือในการสื่อสารติดต่อระหว่างคนไทยด้วยกัน⁴ แสดงว่าคนไทยทุกคนจำเป็นต้องใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน ทั้งในด้านการรับและถ่ายทอดความรู้ ในด้านการทำงาน และในด้านการพักผ่อนหย่อนใจ เราควรยินดีที่เรามีภาษาของเราเอง ซึ่งเป็นสิ่งที่มีค่า เป็นเสมือนสมบัติอันล้ำค่าที่บรรพบุรุษของเราได้มอบไว้ให้ เป็นสิ่งที่ช่วยให้คนไทยมีความภาคภูมิใจ

¹ กานดา ณ กลาง, "อภิปรายเรื่องภาษาศาสตร์," ชุมนุมทางวิชาการ สาระสำคัญ และวิธีศึกษาหาความรู้วิชาการบางแขนง (พระนคร: โรงพิมพ์การศาสนา, 2512), หน้า 102.

² มะอม โปษะกฤษณะ, "พระราชกรณียกิจเกี่ยวกับภาษาและหนังสือ," วารสารสมาคมภาษาและหนังสือ, 7 (พฤษภาคม, 2516), หน้า 1.

³ หน่วยงานนิเทศกรรมวิสามัญศึกษา, จุลสารภาษาไทย (พระนคร: กรุงเทพมหานครพิมพ์, 2516), หน้า 165.

⁴ สุระปะนีย์ นาคทรพรพ, บันทึกค้นคว้าภาษาไทย (พระนคร: กรุงเทพการพิมพ์, 2515), หน้า 1.

ในความเป็นไทย⁵ เมื่อภาษาไทยมีความสำคัญอย่างยิ่ง เราก็ควรจะห่วงแหนและร่วมกัน
รักษาสมบัตินี้ไว้ให้คงอยู่ชุกชาติตลอดไป อย่าให้เสื่อมสลายลงได้ สมเด็จพระราชดำรัสในพระ-
บาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เมื่อคราวเสด็จพระราชดำเนินไปในการประชุม
ทางวิชาการ เมื่อวันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2505 ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ไว้ตอนหนึ่งว่า

...ภาษาทั้งหลายเป็นเครื่องมือของมนุษย์ชาติชนิดหนึ่ง คือเป็น
ทางสำหรับแสดงความคิดเห็นอย่างหนึ่ง เป็นสิ่งสวยงามอีกอย่าง
หนึ่ง เช่นในทางวรรณคดีเป็นต้น ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องรักษาเอา
ไว้ให้ดี ประเทศไทยมีภาษาของเราเอง ซึ่งต้องห่วงแหน...
เรามีโชคที่มีภาษาของตนเองแต่โบราณ จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะ
รักษาไว้⁶

จากกระแสพระราชดำรัสนี้ แสดงให้เห็นว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพล-
อดุลยเดช ทรงตระหนักในพระราชหฤทัยที่ว่า ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติไทย ย่อมมี
ความหมายต่อคนไทยอย่างยิ่ง ภาษาไทยจึงนับเป็นสาขาวิชาความรู้วิชาหนึ่งที่สำคัญสำหรับ
คนไทย ด้วยเหตุนี้การสอนภาษาไทยจึงนับได้ว่าเป็นวิธีการสำคัญ หรือจะกล่าวได้ไม่ผิดว่า
สำคัญที่สุดในการที่จะช่วยให้เราทุกคนได้ใช้ภาษาของเราได้อย่างถูกต้อง? การใช้ภาษาได้

⁵พรทิพย์ ภัทธนาวิก, "ปัญหาการใช้ภาษาไทยในปัจจุบัน," ศาสตร์และศิลป์แห่ง
อักษร (พระนคร : โรงพิมพ์พิมพ์เซต, 2515), หน้า 8.

⁶จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะอักษรศาสตร์ ชุมนุมภาษาไทย, บันทึกการเสด็จ
พระราชดำเนินพระราชทานกระแสพระราชดำรัสเรื่องปัญหาการใช้ภาษาไทย (พระนคร :
2505), หน้า 5.

⁷รองรัตน์ อิศรภักดี และ เทือก กุสุมา ณ อยุธยา, "คำนำ", ตำราชุดครู
ประกาศนียบัตรครูมัธยม ภาษาไทย ตอน 1 วิธีสอนภาษาไทย (พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา,
2515), หน้า ก.

ถูกต้อง ควรสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของภาษาไทย ตลอดจนกฎ-
เกณฑ์ต่าง ๆ ของภาษาไทย เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้เรียนได้ยึดถือเป็นหลักในการใช้ภาษาได้
ถูกต้อง หลักในการใช้ภาษานี้เรียกว่า หลักภาษาไทย ทั้งนี้เพราะหลักภาษาไทยคือระเบียบ
แบบแผนภาษาไทยที่มีไว้ เพื่อให้ผู้ใช้ยึดถือเป็นหลักร่วมกันในการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง⁸
นอกจากนี้ หลักภาษาไทยยังมีความสำคัญอีกคือ ควบคุมการใช้ภาษาให้เป็นระเบียบแบบแผน
เดียวกันทั่วประเทศ ช่วยรักษาภาษาที่มีอยู่ให้คงสภาพต่อไป⁹ ดังนั้น หลักภาษาไทยจึงมีทั้ง
ความสำคัญและมีประโยชน์หลายประการ ดังที่ คิเรกชัย มหัทธนะสิน¹⁰ กล่าวไว้ถึงประโยชน์
ของหลักภาษา คือ

1. รักษาภาษาให้คงรูปไม่ผันแปรไปตามบุคคลหรือสิ่งแวดล้อมเร็ว
เกินไป
2. ทำให้ภาษาเป็นที่เข้าใจตรงกันในหมู่มนุษย์ส่วนใหญ่ของประเทศ
3. ทำให้ภาษาเจริญงอกงามขึ้นอย่างมีระเบียบแบบแผน
4. ทำให้รวบรวมลักษณะภาษาของเรา ทำให้สามารถ พู้อ่าน
เขียน ได้ถูกต้อง
5. ทำให้วินิจฉัยคำได้ถูกต้อง สามารถรู้ว่าเป็นคำภาษาใด
เปลี่ยนแปลงมาอย่างไร ใช้ในความหมายอย่างไร
6. ทำให้รู้หน้าที่ของคำ เมื่อนำคำไปใช้ ย่อมวางในที่เหมาะ
ถูกต้องลักษณะวรรณคดี

จะเห็นได้ว่า หลักภาษาไทยมีความสำคัญ และความจำเป็นในการใช้ภาษาให้ถูกต้อง
ภาษาไทยจึงต้องมีหลักภาษาซึ่งจะขาดเสียมิได้ เพราะหากขาดหลักภาษาไทยเสียแล้วก็เท่ากับ
ขาดมรดกที่งดงาม

⁸จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะครุศาสตร์, คู่มือครูวิชาภาษาไทย (พระนคร : มงคล-
การพิมพ์, 2512), หน้า 5.

⁹เส็นีย์ วิลาวรรณ, หลักภาษาไทยและการใช้ภาษาไทยประโยชน์คมัยมศึกษาตอนปลาย
(พระนคร : วัฒนาพานิช, 2513), หน้า 5.

¹⁰คิเรกชัย มหัทธนะสิน, ลักษณะและโครงสร้างภาษาไทย (พระนคร: มิตรนาการ-
พิมพ์, 2516), หน้า 3.

ขาด "บรรทัดฐาน" ของภาษา จะเป็นเหตุให้มีการใช้ภาษาอย่างบกพร่อง ผิดพลาด และ ไขว้เขว นานไปก็จะทำให้ภาษาเสื่อมสลายไปได้¹¹ ดังนั้น การเรียนการสอนวิชานี้จึง จำเป็นมาก จะได้ผลดีเพียงใดขึ้นอยู่กับส่วนประกอบหลายอย่าง คือ ทั้งครู นักเรียน และ อุปกรณ์การสอน ฯลฯ แต่ส่วนที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างได้ผล นั้นคือ ครู ดังที่ สุกิจ นิมมานเหมินทร์¹² กล่าวไว้ว่า "ถ้าหากว่ากระทรวงศึกษาธิการมี เงิน... มีทุกอย่าง มีหมด แต่ขาดครูแล้ว ก็ไม่เป็นประโยชน์อะไร เราทำอะไรไม่ได้ทั้งสิ้น ครูจึง เป็นเรื่องสำคัญที่สุด..."

นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้ตระหนักถึงความสำคัญของครู โดยจัดตั้งสถาบันฝึกหัดครู หลายแห่งในประเทศ ให้กรมการฝึกหัดครูรับผิดชอบงานด้านผลิตครูโดยตรง ซึ่งได้ผลิตครูทุกระดับประมาณกว่าร้อยละ 70¹³ ของครูทั้งหมดที่ผลิตได้ในประเทศ โดยผลิตครูตั้งแต่ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง (ป.กศ.สูง) จนถึงระดับปริญญาตรีทางการศึกษา และมหาวิทยาลัยภายใต้การควบคุมของทบวงมหาวิทยาลัย ของรัฐยังได้ช่วยผลิตครูในระดับสูง คือปริญญาตรีและปริญญาโท คือคณะศึกษาศาสตร์และคณะ ครุศาสตร์

การผลิตครูระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ซึ่งมีความสามารถในการสอนเป็น อย่างดีนั้นเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง บุญถิ่น อัจฉกร¹⁴ กล่าวถึง นักศึกษาฝึกหัดครูระดับ

¹¹ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะครุศาสตร์, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

¹² สุกิจ นิมมานเหมินทร์, "เราจะพัฒนาการศึกษาไปทางไหน," รายงานการประชุม ผู้ตรวจการการศึกษาและศึกษาริการ จังหวัดหัวราชอาณาจักร (พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2515), หน้า 23.

¹³ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, คำปราศรัยและคำบรรยายของนายบุญถิ่น อัจฉกร พ.ศ. 2502 - 2505 (พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2515), หน้า 314.

¹⁴ บุญถิ่น อัจฉกร และสายหยุด จำปาทอง. เอกสารการนิเทศการศึกษา หน่วย ศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู (พระนคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2504), หน้า 12.

นี้ว่า นักเรียนครูระดับ ป.กศ. ควรมีความความสามารถทางวิชาการกว้างขวาง แน่น และแม่นยำ เพื่อจะสามารถไปปฏิบัติการณ์ในโรงเรียนระดับประถมศึกษาได้ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ซึ่งอยู่ในฐานะที่จะเป็นครูของชาติในอนาคต จึงมีภาระหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างมากต่อการเรียนวิชานี้ เพราะเมื่อไปปฏิบัติงานในโรงเรียนระดับประถมศึกษาจะได้สามารถถ่ายทอดความรู้ ตลอดจนเป็นตัวอย่างที่ดีในการใช้ภาษาอย่างถูกต้องให้แก่เด็กนักเรียน ดังนั้น การเตรียมครูสำหรับสอนวิชาหลักภาษาไทยจึงเป็นเรื่องที่จำเป็นอย่างยิ่ง

หลักสูตรฝึกหัดครูประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ซึ่งเป็นหลักสูตรสำหรับฝึกอบรมผู้ที่จะทำการสอนในโรงเรียนชั้นประถมศึกษา รับผิดชอบมัธยมศึกษาตอนต้น มีกำหนดเวลาเรียน 2 ปี โดยมีความมุ่งหมาย¹⁵ ดังนี้

1. ให้เป็นผู้มีความรู้ในด้านวิชาสามัญและด้านวิชาการศึกษาเป็นอย่างดี สามารถนำความรู้ที่ได้เรียนไปใช้ปฏิบัติงานตามหน้าที่ และเพื่อดำรงชีวิตอยู่ให้เหมาะสมแก่สภาพของสังคม
2. ให้เป็นผู้มีนิสัยชอบค้นคว้าหาความรู้ มีความริเริ่มและเป็นผู้รู้จักใช้ความคิดอย่างมีเหตุผล
3. ให้มีโอกาสสำรวจหาความสนใจหรือความถนัดเป็นพิเศษ และส่งเสริมในทางนั้น ๆ
4. ให้เป็นผู้มีความเข้าใจเด็กวัยรุ่น และให้มีความสามารถในการสอน อบรม แนะนำ และปกครองที่ถูกต้องแก่เด็ก
5. ให้เป็นผู้มีความสามารถใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นที่ตั้งโรงเรียน ให้เป็นประโยชน์แก่การเรียนการสอนให้มากที่สุดที่จะทำได้
6. ให้เป็นผู้ตระหนักในความสำคัญของหน้าที่ และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตน
7. ให้เป็นผู้ตระหนักในจริยธรรม ศิลธรรม และวัฒนธรรม"

¹⁵กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (พระนคร: โรงพิมพ์การศาสนา, 2508), หน้า 1.

เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ของหลักสูตรนี้กำหนดไว้ว่า จะต้องเรียนอย่างน้อย 130 หน่วย
กิต¹⁶ จึงจะนับว่าจบหลักสูตร และผลการสอบจะต้องเป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการวัดผล
การศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ทั้งต้องมีเวลาเรียนอยู่ในสถานฝึกหัดครู
อย่างน้อย 6 ภาคเรียน จึงจะถือว่าเรียนสำเร็จตามหลักสูตร

ในจำนวน 130 หน่วยกิต กำหนดให้เรียนวิชาต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

วิชาสามัญ	75	หน่วยกิต
วิชาพิเศษ	35	หน่วยกิต
วิชาการศึกษา	20	หน่วยกิต

ในวิชาสามัญ 75 หน่วยกิต ต้องเรียนวิชาต่อไปนี้ คือ

ภาษาไทย	15	หน่วยกิต
ภาษาอังกฤษ	20	หน่วยกิต
สังคมศึกษา	15	หน่วยกิต
คณิตศาสตร์	15	หน่วยกิต
วิทยาศาสตร์ทั่วไป	10	หน่วยกิต

จะเห็นว่า วิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่มีความสำคัญวิชาหนึ่งของหลักสูตรฝึกหัดครู
ระดับ ป.กศ. โดยกำหนดให้เรียนถึง 15 หน่วยกิต จากจำนวนวิชาสามัญทั้งหมด 75
หน่วยกิต

วิชาในหมวดภาษาไทย จำนวน 15 หน่วยกิต แบ่งเป็น 5 รายวิชา สอนในชั้น
ปีที่ 1 และปีที่ 2 รายวิชาเหล่านั้น คือ

- ภาษาไทย 1 หลักภาษา พรรณคดี และการใช้ภาษา 3 หน่วยกิตสัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง
- ภาษาไทย 2 หลักภาษา พรรณคดี และการใช้ภาษา 3 หน่วยกิตสัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง
- ภาษาไทย 3 หลักภาษา พรรณคดี และการใช้ภาษา 3 หน่วยกิตสัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง
- ภาษาไทย 4 หลักภาษา พรรณคดี และการใช้ภาษา 3 หน่วยกิตสัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง
- ภาษาไทย 5 หลักภาษา พรรณคดี และการใช้ภาษา 3 หน่วยกิตสัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง

¹⁶เรื่องเดียวกัน, หน้า 2.

ในหมวดภาษาไทย นักศึกษาจะต้องเรียนวิชาหลักภาษา วิชาวรรณคดี และวิชาการใช้ภาษา ซึ่งเป็นวิชาบังคับในหมวด

สาเหตุจูงใจในการทำการวิจัยเรื่อง "การเรียนการสอนหลักภาษาไทยในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา" นั้น ก็เนื่องมาจากได้ตระหนักถึงความสำคัญของนักศึกษาผู้ที่จะไปเป็นครูสอนวิชาให้แก่นักเรียนในชั้นประถมศึกษา เพราะจะเป็นผู้วางรากฐานให้นักเรียนได้รู้และเข้าใจวิชาหลักภาษาไทย อันจะเป็นแนวทางในการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง จึงใคร่จะศึกษาข้อเท็จจริง ปัญหา และความต้องการของนักศึกษา และอาจารย์ เกี่ยวกับการเรียนการสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา แต่จำกัดขอบเขตอยู่เพียงในส่วนกลาง คือ กรุงเทพมหานคร เท่านั้น ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลของการวิจัยนี้คงจะเป็นประโยชน์ต่อครู ผู้ที่สนใจการสอนหลักภาษาไทย และผู้บริหาร และอาจจะเป็นประโยชน์ที่จะใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาอื่นได้บ้างตามสมควร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเรียนการสอนหลักภาษาไทยในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ในด้าน หลักสูตร การเตรียมการสอน วิธีดำเนินการสอน การใช้อุปกรณ์การสอน การจัดกิจกรรม และการวัดผล
 2. เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการของอาจารย์และนักศึกษา เกี่ยวกับการเรียนการสอนหลักภาษาไทย
 3. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาหลักภาษาไทย ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- การดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาค้นคว้าเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยจากตำรา วิทยานิพนธ์ หลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตรวิชาหลักภาษาไทยในระดับ ป.กศ.ต้น ตลอดจนบทความทางวิชาการจากต่างประเทศ เพื่อให้มีความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับพื้นฐานความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา และเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ซึ่งจะเป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

2. จัดทำแบบสอบถาม 2 ชุด คือแบบสอบถามสำหรับอาจารย์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตัวอาจารย์ผู้สอน เกี่ยวกับการเรียนการสอนในวิทยาลัยครู ปัญหาและความต้องการ ตลอดจนข้อเสนอแนะของอาจารย์ผู้สอนหลักภาษาไทยในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษา และแบบสอบถามสำหรับนักศึกษาที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับแบบสอบถามของอาจารย์ เป็นคำถามเกี่ยวกับตัวนักศึกษา ข้อคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนหลักภาษาไทยในวิทยาลัยครู และปัญหา ความต้องการเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชานี้

3. นำแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นไปทดลองใช้ (Pre-test) กับอาจารย์ผู้เคยสอนหลักภาษาไทยในวิทยาลัยครูต่าง ๆ จำนวน 5 คน ซึ่งกำลังเป็นนิสิตปริญญาโทบัณฑิต แผนกมัธยมศึกษา สาขาการสอนภาษาไทย คณะบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และนำแบบสอบถามสำหรับนักศึกษาไปทดลองใช้ (Pre-test) กับนักศึกษาในวิทยาลัยครูระยองจำนวน 40 คน เพื่อหาข้อบกพร่องของคำถาม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

4. จัดส่งแบบสอบถามไปยังวิทยาลัยครูทั้ง 6 แห่ง โดยไปติดต่อบุคลากรวิทยาลัยครูแต่ละแห่ง เพื่ออธิบายให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย แล้วขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และกำหนดวันรับแบบสอบถามคืน จำนวนแบบสอบถามที่ใช้ถามอาจารย์ 24 ชุด ใช้ถามนักศึกษา 396 ชุด

5. เมื่อรวบรวมข้อมูลได้แล้ว นำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยคิดเป็นร้อยละ แล้วหาค่าเฉลี่ยของคำตอบ และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอในรูปตารางผสมบทความคุณค่าของการวิจัย

1. อาจารย์ผู้สอนหลักภาษาไทยอาจนำผลที่ได้จากการวิจัยไปปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีผลดี และน่าสนใจยิ่งขึ้น

2. ผู้บริหารการศึกษา อาจใช้ผลการวิจัยนี้เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวิชานี้ ตลอดจนการจัดบริการต่าง ๆ ให้แก่อาจารย์และนักศึกษาได้เหมาะสมยิ่งขึ้น

3. สถาบันฝึกหัดครู อาจใช้ผลการวิจัยนี้ไปประกอบการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรเนื้อหาวิชาหลักภาษาไทย แบบเรียน เพื่อผลิตครูที่มีประสิทธิภาพในการสอนวิชานี้

4. ผู้วิจัยเองในฐานะที่จะเป็นครูสอนวิชาภาษาไทยในอนาคต อาจใช้ผลการวิจัยนี้เป็นแนวทางในการดำเนินการเรียนการสอนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น
5. เป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจจะค้นคว้า และวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้วางขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ศึกษาข้อเท็จจริง ความคิดเห็น ปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนหลักภาษาไทย ของอาจารย์ผู้ที่กำลังสอนวิชานี้ในวิทยาลัยครูที่เปิดสอนนักศึกษาฝึกหัดครู ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นต้น และระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ปีการศึกษา 2517
2. ศึกษา ความคิดเห็น ปัญหา ความต้องการ ตลอดจนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนหลักภาษาไทยของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นต้น ในปีการศึกษา 2517
3. ตัวอย่างประชากร เป็นอาจารย์ผู้สอนหลักภาษาไทย และเป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นต้น จากวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร รวมทั้งหมด 6 แห่ง

คำจำกัดความในการวิจัย

อาจารย์ผู้สอนหลักภาษาไทย หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สอนวิชาหลักภาษาไทยให้แก่ นักศึกษาฝึกหัดครู ทั้งระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นต้นและชั้นสูง ตามหลักสูตรวิชาภาษาไทยของกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ

นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่กำลังเรียนในระดับ ป.กศ.ต้น ปีที่ 1 และ 2

วิชาหลักภาษาไทย หมายถึง วิชาหนึ่งในหมวดภาษาไทย เป็นวิชาบังคับในหมวดภาษาไทย ซึ่งนักศึกษาจะต้องเรียนให้ครบ 15 หน่วยกิต

วิทยาลัยครู หมายถึง สถานที่สำหรับจัดสอนนักเรียนฝึกหัดครู 2 ระดับ คือระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง(ป.กศ.สูง)

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา หมายถึง เฉพาะหลักสูตรภาษาไทยระดับ ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นต้น ปีที่ 1 และปีที่ 2 พ.ศ. 2508 ในวิทยาลัยครูต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานคร 6 แห่ง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา พ.ศ. 2508 มี 5 รายวิชา

ความจำกัดของการวิจัย

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัยครั้งนี้ อาจจะเนื่องจาก

1. ผู้ตอบแบบสอบถามบางท่านไม่ตอบแบบสอบถามที่ส่งไปให้ หรือตอบไม่ครบทุกข้อ ตอบไม่ตรงตามความเป็นจริง หรือไม่ตั้งใจตอบ อันอาจเป็นผลให้ข้อมูลไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร
2. เป็นการวิจัยเฉพาะวิทยาลัยครูที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น ข้อเท็จจริงตลอดจนปัญหาที่ได้จากการวิจัยนี้ อาจไม่ใกล้เคียงกับของวิทยาลัยครูในส่วนภูมิภาค
3. แบบสอบถามนี้อาจจะสร้างได้ไม่ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด ทำให้ผลที่ได้ไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย